

Raghuvansha by Kalidas Chapter 8

——
ರಘುವಂಶಂ ಸರ್ಗಃ 8 ಕಾಲಿದಾಸಕೃತಂ

——
Document Information

Text title : raghuvansha8

File name : raghuvansha8.itx

Category : major_works, kAlidAsa

Location : doc_z_misc_major_works

Author : kalidasa

Transliterated by : Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

Proofread by : Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

Latest update : April 28, 2005

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

ರಘುವಂಶಂ ಸರ್ಗಃ 8 ಕಾಲಿದಾಸಕೃತಂ

ಅಥ ತಸ್ಯ ವಿವಾಹಕೌತುಕಂ ಲಲಿತಂ ಬಿಭ್ರತ ಏವ ಪಾರ್ಥಿವಃ .
ವಸುಧಾಮಪಿ ಹಸ್ತಗಾಮಿನೀಮಕರೋದಿಂದುಮತೀಮಿವಾಪರಾಂ .. 8-1..
ದುರಿತೈರಪಿ ಕರ್ತುಮಾತ್ಮನಾತ್ಪ್ರಯತಂತೇ ನೃಪಸೂನವೋ ಹಿ ಯತ್ .
ತದುಪಸ್ಥಿತಮಗ್ರಹೀದಜಃ ಪಿತುರಾಜ್ಞೇತಿ ನ ಭೋಗತ್ಪಷ್ಣಯಾ .. 8-2..
ಅನುಭೂಯ ವಸಿಷ್ಠಸಂಭೃತೈಃ ಸಲಿಲೈಸ್ತೇನ ಸಹಾಭಿಷೇಚನಂ .
ವಿಶದೋಚ್ಚ್ವಸಿತೇನ ಮೇದಿನೀ ಕಥಯಾಮಾಸ ಕೃತಾರ್ಥತಾಮಿವ .. 8-3..
ಸ ಬಭೂವ ದುರಾಸದಃ ಪರೈರ್ಗುರುಣಾಽಧರ್ವವಿದಾ ಕೃತಕ್ರಿಯಃ .
ಪವನಾಗ್ನಿಸಮಾಗಮೋ ಹ್ಯಯಂ ಸಹಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಯದಸ್ತತೇಜಸಾ .. 8-4..
ರಘುಮೇವ ನಿವೃತ್ತಯೌವನಂ ತಮಮನ್ಯಂತ ನವೇಶ್ವರಂ ಪ್ರಜಾಃ .
ಸ ಹಿ ತಸ್ಯ ನ ಕೇವಲಾಂ ಶ್ರಿಯಂ ಪ್ರತಿಪೇದೇ ಸಕಲಾನ್ಗುಣಾನಪಿ .. 8-5..
ಅಧಿಕಂ ಶುಶುಭೇ ಶುಭಂಯುನಾ ದ್ವಿತಯೇನ ದ್ವಯಮೇವ ಸಂಗತಂ .
ಪದಮೃದ್ಧಮಜೇನ ಪೈತ್ಯಕಂ ವಿನಯೇನಾಸ್ಯ ನವಂ ಚ ಯೌವನಂ .. 8-6..
ಸದಯಂ ಬುಭುಜೇ ಮಹಾಭುಜಃ ಸಹಸೋದ್ವೇಗಮಿಯಂ ವ್ರಜೇದಿತಿ .
ಅಚಿರೋಪನತಾಂ ಸ ಮೇದಿನೀಂ ನವಪಾಣಿಗ್ರಹಣಾಂ ವಧೂಮಿವ .. 8-7..
ಅಹಮೇವ ಮತೋ ಮಹೀಪತೇರಿತಿ ಸರ್ವಃ ಪ್ರಕೃತಿಷ್ಣಚಿಂತಯತ್ .
ಉದಧೇರಿವ ನಿಮ್ಮಗಾಶತೇಷ್ವಭವನ್ನಾಸ್ಯ ವಿಮಾನನಾ ಕ್ಷಚಿತ್ .. 8-8..
ನ ಖರೋ ನ ಚ ಭೂಯಸಾ ಮೃದುಃ ಪವಮಾನಃ ಪೃಥಿವೀರುಹಾನಿವ .
ಸ ಪುರಸ್ಕೃತಮಧ್ಯಮಕ್ರಮೋ ನಮಯಾಮಾಸ ನೃಪಾನನುದ್ಧರನ್ .. 8-9..
ಅಥ ವೀಕ್ಷ್ಯ ರಘುಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ ಪ್ರಕೃತಿಷ್ಣಾತ್ಮಜಮಾತ್ಮವತ್ತಯಾ .
ವಿಷಯೇಷು ವಿನಾಶಧರ್ಮಸು ತ್ರಿದಿವಸ್ಥೇಷ್ವಪಿ ನಿಃಸ್ಪೃಹೋಽಭವತ್ .. 8-10..
ಗುಣವತ್ಸುತರೋಪಿತಶ್ರಿಯಃ ಪರಿಣಾಮೇ ಹಿ ದಿಲೀಪವಂಶಜಾಃ .
ಪದವೀಂ ತರುವಲ್ಕವಾಸಸಾಂ ಪ್ರಯತಾಃ ಸಂಯಮಿನಾಂ ಪ್ರಪೇದಿರೇ .. 8-11..
ತಮರಣ್ಯಸಮಾಶ್ರಯೋನ್ಮುಖಂ ಶಿರಸಾ ವೇಷ್ಣನಶೋಭಿನಾ ಸುತಃ .
ಪಿತರಂ ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ ಪಾದಯೋರಪರಿತ್ಯಾಗಮಯಾಚತಾತ್ಮನಃ .. 8-12..
ರಘುರಶ್ರುಮುಖಸ್ಯ ತಸ್ಯ ತತ್ಕೃತವಾನೀಪ್ಪಿತಮಾತ್ಮಜಪ್ರಿಯಃ .
ನ ತು ಸರ್ವ ಇವ ತ್ವಚಂ ಪುನಃ ಪ್ರತಿಪೇದೇ ವ್ಯಪವರ್ಜಿತಾಂ ಶ್ರಿಯಂ .. 8-13..

ಸ ಕಿಲಾಶ್ರಮಮಂತ್ಯಮಾಶ್ರಿತೋ ನಿವಸನ್ನಾವಸಥೇ ಪುರಾದ್ಭಹಿಃ .
 ಸಮುಪಾಸ್ಯತ ಪುತ್ರಭೋಗ್ಯಯಾ ಸ್ನುಷಯೇವಾವಿಕೃತೇಂದ್ರಿಯಃ ಶ್ರಿಯಾ .. 8-14..
 ಪ್ರಶಮಸ್ಥಿತಪೂರ್ವಪಾರ್ಥಿವಂ ಕುಲಮಭ್ಯದ್ಯತನೂತನೇಶ್ವರಂ .
 ನಭಸಾ ನಿಭೃತೇಂದುನಾ ತುಲಾಮುದಿತಾರ್ಕೇಣ ಸಮಾರುರೋಹ ತತ್ .. 8-15..
 ಯತಿಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗಧಾರಿಣೌ ದದೃಶಾತೇ ರಘುರಾಘವೌ ಜನೈಃ .
 ಅಪವರ್ಗಮಹೋದಯಾರ್ಥಯೋರ್ಭುವಮಂಶಾವಿವ ಧರ್ಮಯೋರ್ಗತೌ .. 8-
 16..
 ಅಜಿತಾಧಿಗಮಾಯ ಮಂತ್ರಿಭಿಯುಯುಜೇ ನೀತಿವಿಶಾರದೈರಜಃ .
 ಅನುಪಾಯಿಪದೋಪಪ್ರಾಪ್ತಯೇ ರಘುರಾಪೈಃ ಸಮಿಯಾಯ ಯೋಗಿಭಿಃ .. 8-17..
 ನೃಪತಿಃ ಪ್ರಕೃತೀರವೇಕ್ಷಿತುಂ ವ್ಯವಹಾರಾಸನಮಾದದೇ ಯುವಾ .
 ಪರಿಚೇತುಮುಪಾಂಶು ಧಾರಣಾಂ ಕುಶಪೂತಂ ಪ್ರವಯಾಸ್ತು ವಿಷ್ಣುರಂ .. 8-18..
 ಅನಯತ್ಪ್ರಭುಶಕ್ತಿಸಂಪದಾ ವಶಮೇಕೋ ನೃಪತೀನನಂತರಾನ್ .
 ಅಪರಃ ಪ್ರಣಿಧಾನಯೋಗ್ಯಯಾ ಮರುತಃ ಪಂಚ ಶರೀರಗೋಚರಾನ್ .. 8-19..
 ಅಕರೋದಚಿರೇಶ್ವರಃ ಕ್ಷಿತೌ ದ್ವಿಷದಾರಂಭಫಲಾನಿ ಭಸ್ಮಸಾತ್ .
 ಇತರೋ ದಹನೇ ಸ್ವಕರ್ಮಣಾಂ ವವೃತೇ ಜ್ಞಾನಮಯೇನ ವಕ್ಷಿನಾ .. 8-20..
 ಪಣಬಂಧಮುಖಾನ್ಮುಣಾನಜಃ ಷಡುಪಾಯುಂಕ್ತ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ತತ್ಪಲಂ .
 ರಘುರಪ್ಯಜಯತ್ಕುಣತ್ರಯಂ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ಥಂ ಸಮಲೋಷ್ಣಕಾಂಚನಃ .. 8-21..
 ನ ನವಃ ಪ್ರಭುರಾ ಫಲೋದಯಾಸ್ಥಿ ರಕರ್ಮಾ ವಿರರಾಮ ಕರ್ಮಣಃ .
 ನ ಚ ಯೋಗವಿಧೇರ್ನವೇತರಃ ಸ್ಥಿರಧೀರಾ ಪರಮಾತ್ಮದರ್ಶನಾತ್ .. 8-22..
 ಇತಿ ಶತ್ರುಷು ಚೇಂದ್ರಿಯೇಷು ಚ ಪ್ರತಿಷಿದ್ಧಪ್ರಸರೇಷು ಜಾಗ್ರತೌ .
 ಪ್ರಸಿತಾವುದಯಾಪವರ್ಗಯೋರುಭಯೀಂ ಸಿದ್ಧಿಮುಭಾವವಾಪತುಃ .. 8-23..
 ಅಥ ಕಾಶ್ಚಿದಜವ್ಯಪೇಕ್ಷಯಾ ಗಮಯಿತ್ವಾ ಸಮದರ್ಶನಃ ಸಮಾಃ .
 ತಮಸಃ ಪರಮಾಪದವ್ಯಯಂ ಪುರುಷಂ ಯೋಗಸಮಾಧಿನಾ ರಘುಃ .. 8-24..
 ಶ್ರುತದೇಹವಿಸರ್ಜನಃ ಪಿತುಶ್ಚಿರಮಶ್ರೂಣಿ ವಿಮುಚ್ಯ ರಾಘವಃ .
 ವಿದಧೇ ವಿಧಿಮಸ್ಯ ನೈಷ್ಠಿಕಂ ಯತಿಭಿಃ ಸಾರ್ಧಮನಗ್ನಿರಗ್ನಿಚಿತ್ .. 8-25..
 ಅಕರೋತ್ಸ ತದೌರ್ಧ್ವದೈಹಿಕಂ ಪಿತೃಭಕ್ತ್ಯಾ ಪಿತೃಕಾರ್ಯಕಲ್ಪವಿತ್ .
 ನ ಹಿ ತೇನ ಪಥಾ ತನುತ್ಯಜಸ್ತನಯಾವರ್ಜಿತಪಿಂಡಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ .. 8-26..
 ಸ ಪರಾರ್ಥ್ಯಗತೇರಶೋಚ್ಯತಾಂ ಪಿತುರುದ್ದಿಶ್ಯ ಸದರ್ಥವೇದಿಭಿಃ .
 ಶಮಿತಾಧಿರಧಿಜ್ಯಕಾರ್ಮುಕಃ ಕೃತವಾನಪ್ರತಿಶಾಸನಂ ಜಗತ್ .. 8-27..
 ಕ್ಷಿತಿರಿಂದುಮತೀ ಚ ಭಾಮಿನೀ ಪತಿಮಾಸಾದ್ಯ ತಮಗ್ಯಪೌರುಷಂ .
 ಪ್ರಥಮಾ ಬಹುರತ್ನಸೂರಭೂದಪರಾ ವೀರಮಜೀಜನತ್ಪುತಂ .. 8-28..
 ದಶರಶ್ಮಿಶತೋಪಮದ್ಯುತಿಂ ಯಶಸಾ ದಿಕ್ಷು ದಶಸ್ವಪಿ ಶ್ರುತಂ .

ದಶಪೂರ್ವರಥಂ ಯಮಾಖ್ಯಯಾ ದಶಕಂಠಾರಿಗುರುಂ ವಿದುರ್ಬುಧಾಃ .. 8-29..
 ಋಷಿದೇವಗಣಸ್ವಧಾಭುಜಾಂ ಶ್ರುತಯಾಗಪ್ರಸವೈಃ ಸ ಪಾರ್ಥಿವಃ .
 ಅನ್ಮಣತ್ವಮುಪೇಯಿವಾನ್ಬಭೌ ಪರಿಧೇರ್ಮುಕ್ತ ಇವೋಷ್ಣದೀಧಿತಿಃ .. 8-30..
 ಬಲಮಾರ್ತಭಯೋಪಶಾಂತಯೇ ವಿದುಷಾಂ ಸತ್ಕೃತಯೇ ಬಹು ಶ್ರುತಂ .
 ವಸು ತಸ್ಯ ವಿಭೋರ್ನ ಕೇವಲಂ ಗುಣವತ್ತಾಪಿ ಪರಪ್ರಯೋಜನಾ .. 8-31..
 ಸ ಕದಾಚಿದವೇಕ್ಷಿತಪ್ರಜಃ ಸಹ ದೇವ್ಯಾ ವಿಜಹಾರ ಸುಪ್ರಜಾಃ .
 ನಗರೋಪವನೇ ಶಚೀಸಖೋ ಮರುತಾಂ ಪಾಲಯಿತೇವ ನಂದನೇ .. 8-32..
 ಅಥ ರೋಧಸಿ ದಕ್ಷಿಣಾದಧೇಃ ಶ್ರಿತಗೋರ್ಕಣನಿಕೇತಮೀಶ್ವರಂ .
 ಉಪವೀಣಯಿತುಂ ಯಯೌ ರವೇರುದಯಾವೃತ್ತಿಪಥೇನ ನಾರದಃ .. 8-33..
 ಕುಸುಮೈರ್ಗ್ರಥಿತಾಮಪಾರ್ಥಿವೈಃ ಸೃಜಮಾತೋದ್ಯಶಿರೋನಿವೇಶಿತಾಂ .
 ಅಹರತ್ನಿಲ ತಸ್ಯ ವೇಗವಾನಧಿವಾಸಸ್ಪೃಹಯೇವ ಮಾರುತಃ .. 8-34..
 ಭ್ರಮರೈಃ ಕುಸುಮಾನುಸಾರಿಭಿಃ ಪರಿಕೀರ್ಣಾ ಪರಿವಾದಿನೀ ಮುನೇಃ .
 ದದೃಶೇ ಪವನಾಪಲೇಪಜಂ ಸೃಜತೀ ಬಾಷ್ಪಮಿವಾಂಜನಾವಿಲಂ .. 8-35..
 ಅಭಿಭೂಯ ವಿಭೂತಿಮಾರ್ತವೀಂ ಮಧುಗಂಧಾತಿಶಯೇನ ವೀರುಧಾಂ .
 ನೃಪತೇರಮರಸ್ರಗಾಪ ಸಾ ದಯಿತೋರುಸ್ತನಕೋಟಿಸುಸ್ಥಿತೀಂ .. 8-36..
 ಕ್ಷಣಮಾತ್ರಸಖೀಂ ಸುಜಾತಯೋಃ ಸ್ತನಯೋಸ್ತಾಮವಲೋಕ್ಯ ವಿಹ್ವಲಾ .
 ನಿಮಿಮೀಲ ನರೋತ್ತಮಪ್ರಿಯಾ ಹೃತಚಂದ್ರಾ ತಮಸೇವ ಕೌಮುದೀ .. 8-37..
 ವಪುಷಾ ಕರಣೋಜ್ಜಿತೇನ ಸಾ ನಿಪತಂತೀ ಪತಿಮಪ್ಯಪಾತಯತ್ .
 ನನು ತೈಲನಿಷೇಕಬಿಂದುನಾ ಸಹ ದೀಪಾರ್ಚಿರುಪೈತಿ ಮೇದಿನೀಂ .. 8-38..
 ಉಭಯೋರಪಿ ಪಾರ್ಶ್ವವರ್ತಿನಾಂ ತುಮುಲೇನಾರ್ತರವೇಣ ವೇಜಿತಾಃ .
 ವಿಹಗಾಃ ಕಮಲಾಕರಾಲಯಾಃ ಸಮದುಃಖಾ ಇವ ತತ್ರ ಚುಕ್ರುಶುಃ .. 8-39..
 ನೃಪತೇರ್ವ್ಯಜನಾದಿಭಿಸ್ತಮೋ ನುನುದೇ ಸಾ ತು ತಥೈವ ಸಂಸ್ಥಿತಾ .
 ಪ್ರತಿಕಾರವಿಧಾನಮಾಯುಷಃ ಸತಿ ಶೇಷೇ ಹಿ ಫಲಾಯ ಕಲ್ಪತೇ .. 8-40..
 ಪ್ರತಿಯೋಜಯಿತವ್ಯವಲ್ಲಕೇಸಮವಸ್ಥಾಮಥ ಸತ್ತ್ವ ವಿಘ್ನವಾತ್ .
 ಸ ನಿನಾಯ ನಿತಾಂತವತ್ಸಲಃ ಪರಿಗೃಹ್ಯೋಚಿತಮಂಕಮಂಗನಾಂ .. 8-41..
 ಪತಿರಂಕನಿಷಣ್ಣಯಾ ತಯಾ ಕರಣಾಪಾಯವಿಭಿನ್ನವರ್ಣಯಾ .
 ಸಮಲಕ್ಷ್ಯತ ಬಿಭೃದಾವಿಲಾಂ ಮೃಗಲೇಖಾಮುಷಸೀವ ಚಂದ್ರಮಾಃ .. 8-42..
 ವಿಲಲಾಪ ಸ ಬಾಷ್ಪಗದ್ಗದಂ ಸಹಜಾಮಪ್ಯಪಹಾಯ ಧೀರತಾಂ .
 ಅಭಿತಪ್ತಮಯೋಽಪಿ ಮಾರ್ದವಂ ಭಜತೇ ಕೈವ ಕಥಾ ಶರೀರಿಷು .. 8-43..
 ಕುಸುಮಾನ್ಯಪಿ ಗಾತ್ರಸಂಗಮಾತ್ಪ್ರಭವಂತ್ಯಾಯುರಪೋಹಿತುಂ ಯದಿ .
 ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಹಂತ ಸಾಧನಂ ಕಿಮಿವಾನ್ಯತ್ಪ್ರಹರಿಷ್ಯತೋ ವಿಧೇಃ .. 8-44..
 ಅಥವಾ ಮೃದು ವಸ್ತು ಹಿಂಸಿತುಂ ಮೃದುನೈವಾರಭತೇ ಪ್ರಜಾಂತಕಃ .

ಹಿಮಸೇಕವಿಪತ್ತಿರತ್ರ ಮೇ ನಲಿನೀ ಪೂರ್ವನಿದರ್ಶನಂ ಮತಾ .. 8-45..
ಸ್ರಗಿಯಂ ಯದಿ ಜೀವಿತಾಪಹಾ ಹೃದಯೇ ಕಿಂ ನಿಹಿತಾ ನ ಹಂತಿ ಮಾಂ .
ವಿಷಮಪ್ಯಮೃತಂ ಕ್ಷಚಿದ್ಧವೇದಮೃತಂ ವಾ ವಿಷಮೀಶ್ವರೇಚ್ಛಯಾ .. 8-46..
ಅಥವಾ ಮಮ ಭಾಗ್ಯವಿಪ್ಲವಾದಶನಿಃ ಕಲ್ಪಿತ ಏವ ವೇಧಸಾ .
ಯದನೇನ ತರುರ್ನ ಪಾತಿತಃ ಕ್ಷಪಿತಾ ತದ್ವಿಟಪಾಶ್ರಿತಾ ಲತಾ .. 8-47..
ಕೃತವತ್ಯಸಿ ನಾವಧೀರಣಾಮಪರಾಧ್ಧೇಽಪಿ ಯದಾ ಚಿರಂ ಮಯಿ .
ಕಥಮೇಕಪದೇ ನಿರಾಗಸಂ ಜನಮಾಭಾಷ್ಯಮಿಮಂ ನ ಮನ್ಯಸೇ .. 8-48..
ಧ್ರುವಮಸ್ಮಿ ಶರಃ ಶುಚಿಸ್ಮಿತೇ ವಿದಿತಃ ಕೈತವವತ್ಸಲಸ್ತವ .
ಪರಲೋಕಮಸಂನಿವೃತ್ತಯೇ ಯದನಾಪೃಚ್ಛ್ಯ ಗತಾಸಿ ಮಾಮಿತಃ .. 8-49..
ದಯಿತಾಂ ಯದಿ ತಾವದನ್ವಗಾಡ್ವಿನಿವೃತ್ತಂ ಕಿಮಿದಂ ತಯಾ ವಿನಾ .
ಸಹತಾಂ ಹತಜೀವಿತಂ ಮಮ ಪ್ರಬಲಾಮಾತ್ಮಕೃತೇನ ವೇದನಾಂ .. 8-50..
ಸುರಶ್ರಮಸಂಭೃತೋ ಮುಖೇ ದ್ವಿಯತೇ ಸ್ವೇದಲವೋದ್ಗಮೋಽಪಿ ತೇ .
ಅಥ ಚಾಸ್ತಮಿತಾ ತ್ವಮಾತ್ಮನಾ ಧಿಗಿಮಾಂ ದೇಹಭೃತಾಮಸಾರತಾಂ .. 8-51..
ಮನಸಾಪಿ ನ ವಿಪ್ರಿಯಂ ಮಯಾ ಕೃತಪೂರ್ವಂ ತವ ಕಿಂ ಜಹಾಸಿ ಮಾಂ .
ನನು ಶಬ್ದಪತಿಃ ಕ್ಷಿತೇರಹಂ ತ್ವಯಿ ಮೇ ಭಾವನಿಬಂಧನಾ ರತಿಃ .. 8-52..
ಕುಸುಮೋತ್ಪಚಿತಾನ್ವಲೀಭೃತಶ್ಚಲಯನ್ಭೃಂಗರುಚಸ್ತವಾಲಕಾನ್ .
ಕರಭೋರು ಕರೋತಿ ಮಾರುತಸ್ತ್ವ ದುಪಾವರ್ತನಶಂಕಿ ಮೇ ಮನಃ .. 8-53..
ತದಪೋಹಿತುಮರ್ಹಸಿ ಪ್ರಿಯೇ ಪ್ರತಿಬೋಧೇನ ವಿಷಾದಮಾಶು ಮೇ .
ಜ್ವಲಿತೇನ ಗುಹಾಗತಂ ತಮಸ್ತುಹಿನಾದ್ರೇರಿವ ನಕ್ತಮೋಷಧಿಃ .. 8-54..
ಇದಮುಚ್ಛ್ವ ಸಿತಾಲಕಂ ಮುಖಂ ತವ ವಿಶ್ರಾಂತಕಥಂ ದುನೋತಿ ಮಾಂ .
ನಿಶಿ ಸುಪ್ತಮಿವೈಕಪಂಕಜಂ ವಿರತಾಭ್ಯಂತರಷಟ್ಪದಸ್ವನಂ .. 8-55..
ಶಶಿನಂ ಪುನರೇತಿ ಶರ್ವರೀ ದಯಿತಾ ದ್ವಂದ್ವಚರಂ ಪತತ್ರಿಣಂ .
ಇತಿ ತೌ ವಿರಹಾಂತರಕ್ಷಮೌ ಕಥಮತ್ಯಂತಗತಾ ನ ಮಾಂ ದಹೇಃ .. 8-56..
ನವಪಲ್ಲವಸಂಸ್ತರೇಽಪಿ ತೇ ಮೃದು ದೂಯೇತ ಯದಂಗಮರ್ಪಿತಂ .
ತದಿದಂ ವಿಷಹಿಷ್ಯತೇ ಕಥಂ ವದ ವಾಮೋರು ಚಿತಾಧಿರೋಹಣಂ .. 8-57..
ಇಯಮಪ್ರತಿಬೋಧಶಾಯಿನೀಂ ರಶನಾ ತ್ವಾಂ ಪ್ರಥಮಾ ರಹಃಸಖೀ .
ಗತಿವಿಭ್ರಮಸಾದನೀರವಾ ನ ಶುಚಾ ನಾನು ಮೃತೇವ ಲಕ್ಷ್ಯತೇ .. 8-58..
ಕಲಮನ್ಯಭೃತಾಸು ಭಾಸಿತಂ ಕಲಹಂಸೀಷು ಮದಾಲಸಂ ಗತಂ .
ವೃಷತೀಷು ವಿಲೋಲಮೀಕ್ಷಿತಂ ಪವನಾಧೂತಲತಾಸು ವಿಭ್ರಮಾಃ .. 8-59..
ತ್ರಿದಿವೋತ್ಸುಕಯಾಪ್ಯವೇಕ್ಷ್ಯ ಮಾಂ ನಿಹಿತಾಃ ಸತ್ಯಮಮೀ ಗುಣಾಸ್ತ್ವಯಾ .
ವಿರಹೇ ತವ ಮೇ ಗುರುವ್ಯಥಂ ಹೃದಯಂ ನ ತ್ವವಲಂಬಿತುಂ ಕ್ಷಮಾಃ .. 8-60..
ಮಿಥುನಂ ಪರಿಕಲ್ಪಿತಂ ತ್ವಯಾ ಸಹಕಾರಃ ಫಲಿನೀ ಚ ನನ್ವಿಮೌ .

ಅವಿಧಾಯ ವಿವಾಹಸತ್ತ್ವಿಯಾಮನಯೋರ್ಗಮ್ಯತ ಇತ್ಯಸಾಂಪ್ರತಂ .. 8-61..
 ಕುಸುಮಂ ಕೃತದೋಹದಸ್ತ್ವಯಾ ಯದಶೋಕೋಽಯಮುದೀರಯಿಷ್ಯತಿ .
 ಅಲಕಾಭರಣಂ ಕಥಂ ನು ತತ್ತವ ನೇಷ್ಯಾಮಿ ನಿವಾಪಮಾಲ್ಯತಾಂ .. 8-62..
 ಸ್ಮರತೇವ ಸಶಬ್ದನೂಪುರಂ ಚರಣಾನುಗ್ರಹಮನ್ಯದುರ್ಲಭಂ .
 ಅಮುನಾ ಕುಸುಮಾಶ್ರುವರ್ಷಿಣಾ ತ್ವಮಶೋಕೇನ ಸುಗಾತ್ರಿ ಶೋಚ್ಯಸೇ .. 8-63..
 ತವ ನಿಶ್ಚಸ್ತಿತಾನುಕಾರಿಭಿರ್ಬಕುಲೈರರ್ಧಚಿತಾಂ ಸಮಂ ಮಯಾ .
 ಅಸಮಾಪ್ಯ ವಿಲಾಸಮೇಖಲಾಂ ಕಿಮಿದಂ ಕಿನ್ನರಕಂಠಿ ಸುಪ್ಯತೇ .. 8-64..
 ಸಮದುಃಖಸುಖಃ ಸಖೀಜನಃ ಪ್ರತಿಪಚ್ಚಂದ್ರನಿಭೋಽಯಮಾತ್ಮಜಃ .
 ಅಹಮೇಕರಸಸ್ತಥಾಪಿ ತೇ ವ್ಯವಸಾಯಃ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿನಿಷ್ಕರಃ .. 8-65..
 ಧೃತಿರಸ್ತಮಿತಾ ರತಿಶ್ಚ್ಯುತಾ ವಿರತಂ ಗೇಯಮೃತುನಿರುತ್ಸವಃ .
 ಗತಮಾಭರಣಪ್ರಯೋಜನಂ ಪರಿಶೂನ್ಯಂ ಶಯನೀಯಮದ್ಯ ಮೇ .. 8-66..
 ಗೃಹಿಣೀ ಸಚಿವಃ ಸಖೀ ಮಿಥಃ ಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯಾ ಲಲಿತೇ ಕಲಾವಿಧೌ .
 ಕರುಣಾವಿಮುಖೇನ ಮೃತ್ಯುನಾ ಹರತಾ ತ್ವಾಂ ವದ ಕಿಂ ನ ಮೇ ಹೃತಂ .. 8-67..
 ಮದಿರಾಕ್ಷಿ ಮದಾನನಾರ್ಪಿತಂ ಮಧು ಪೀತ್ವಾ ರಸವತ್ಕಥಂ ನು ಮೇ .
 ಅನುಪಾಸ್ಯಸಿ ಬಾಷ್ಟದೂಷಿತಂ ಪರಲೋಕೋಪನತಂ ಜಲಾಂಜಲಿಂ .. 8-68..
 ವಿಭವೇಽಪಿ ಸತಿ ತ್ವಯಾ ವಿನಾ ಸುಖಮೇತಾವದಜಸ್ಯ ಗಣ್ಯತಾಂ .
 ಅಹೃತಸ್ಯ ವಿಲೋಭನಾಂತರೈರ್ಮಮ ಸರ್ವೇ ವಿಷಯಾಸ್ತ್ವ ದಾಶ್ರಯಾಃ .. 8-69..
 ವಿಲಪನ್ನಿತಿ ಕೋಸಲಾಧಿಪಃ ಕರುಣಾರ್ಥಗ್ರಥಿತಂ ಪ್ರಿಯಾಂ ಪ್ರತಿ .
 ಅಕರೋತ್ಪೃಥಿವೀರುಹಾನಪಿ ಸ್ತುತಶಾಖಾರಸಬಾಷ್ಟದೂಷಿತಾನ್ .. 8-70..
 ಅಥ ತಸ್ಯ ಕಥಂಚಿದಂಕತಃ ಸ್ವಜನಸ್ತಾಮಪನೀಯ ಸುಂದರೀಂ .
 ವಿಸಸರ್ಜ ತದಂತ್ಯಮಂಡನಾಮನಲಾಯಾಗುರುಚಂದನೈಧಸೇ .. 8-71..
 ಪ್ರಮದಾಮನು ಸಂಸ್ಥಿತಃ ಶುಚಾ ನೃಪತಿಃ ಸನ್ನಿತಿ ವಾಚ್ಯದರ್ಶನಾತ್ .
 ನ ಚಕಾರ ಶರೀರಮಗ್ನಿಸಾತ್ಸಹ ದೇವ್ಯಾ ನ ತು ಜೀವಿತಾಶಯಾ .. 8-72..
 ಅಥ ತೇನ ದಶಾಹತಃ ಪರೇ ಗುಣಶೇಷಾಮಪದಿಶ್ಯ ಭಾಮಿನೀಂ .
 ವಿದುಷಾ ವಿಧಯೋ ಮಹರ್ಥಯಃ ಪುರ ಏವೋಪವನೇ ಸಮಾಪಿತಾಃ .. 8-73..
 ಸ ವಿವೇಶ ಪುರೀಂ ತಯಾ ವಿನಾ ಕ್ಷಣದಾಪಾಯಶಶಾಂಕದರ್ಶನಃ .
 ಪರಿವಾಹಮಿವಾವಲೋಕಯನ್ಸ್ವಶುಚಃ ಪೌರವಧೂಮುಖಾಶ್ರುಷು .. 8-74..
 ಅಥ ತಂ ಸವನಾಯ ದೀಕ್ಷಿತಃ ಪ್ರಣಿಧಾನಾದ್ಗುರುರಾಶ್ರಮಸ್ಥಿತಃ .
 ಅಭಿಷಂಗಳಜಡಂ ವಿಜಜ್ಞಿವಾನಿತಿ ಶಿಷ್ಯೇಣ ಕಿಲಾನ್ವಬೋಧಯತ್ .. 8-75..
 ಅಸಮಾಪ್ತವಿಧಿಯರ್ತೋ ಮುನಿಸ್ತವ ವಿದ್ವಾನ್ಪಿ ತಾಪಕಾರಣಂ .
 ನ ಭವಂತಮುಪಸ್ಥಿತಃ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕೃತೌ ಸ್ಥಾಪಯಿತುಂ ಪಥಶ್ಚ್ಯುತಂ .. 8-76..

ಮಯಿ ತಸ್ಯ ಸುವೃತ್ತ ವರ್ತತೇ ಲಘುಸಂದೇಶಪದಾ ಸರಸ್ವತೀ .
ಶ್ರುಣು ವಿಶ್ರುತಸತ್ತ್ವಸಾರ ತಾಂ ಹೃದಿ ಚೈನಾಮಪಧಾತುಮರ್ಹಸಿ .. 8-77..
ಪುರುಷಸ್ಯ ಪದೇಷ್ಟಜನ್ಮನಃ ಸಮತೀತಂ ಚ ಭವಚ್ಚ ಭಾವಿ ಚ .
ಸ ಹಿ ನಿಷ್ಟತಿಘೇನ ಚಕ್ಷುಷಾ ತ್ರಿತಯಂ ಜ್ಞಾನಮಯೇನ ಪಶ್ಯತಿ .. 8-78..
ಚರತಃ ಕಿಲ ದುಶ್ಚರಂ ತಪಸ್ತನಾಬಿಂದೋಃ ಪರಿಶಂಕಿತಃ ಪುರಾ .
ಪ್ರಜಿಘಾಯ ಸಮಾಧಿಭೇದಿನೀಂ ಹರಿರಸ್ತ್ವೈ ಹರಿಣೀಂ ಸುರಾಂಗನಾಂ .. 8-79..
ಸ ತಪಃಪ್ರತಿಬಂಧಮನ್ಯುನಾ ಪ್ರಮುಖಾವಿಷ್ಣೃತಚಾರುವಿಭ್ರಮಂ .
ಅಶಪದ್ಭವ ಮಾನುಷೀತಿ ತಾಂ ಶಮವೇಲಾಪ್ರಲಯೋರ್ಮಿಣಾ ಭುವಿ .. 8-80..
ಭಗವನ್ವರವಾನಯಂ ಜನಃ ಪ್ರತಿಕೂಲಾಚರಿತಂ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಮೇ .
ಇತಿ ಚೋಪನತಾಂ ಕ್ಷಿತಿಸ್ಪೃಶಂ ಕೃತವಾನಾ ಸುರಪುಷ್ಪದರ್ಶನಾತ್ .. 8-81..
ಕೃಧಕೈಶಿಕವಂಶಸಂಭವಾ ತವ ಭೂತ್ವಾ ಮಹಿಷೀ ಚಿರಾಯ ಸಾ .
ಉಪಲಬ್ಧವತೀ ದಿವಶ್ಚ್ಯುತಂ ವಿವಶಾ ಶಾಪನಿವೃತ್ತಿಕಾರಣಂ .. 8-82..
ತದಲಂ ತದಪಾಯಚಿಂತಯಾ ವಿಪದುತ್ಪತ್ತಿಮತಾಮುಪಸ್ಥಿತಾ .
ವಸುಧೇಯಮವೇಕ್ಷ್ಯತಾಂ ತ್ವಯಾ ವಸುಮತ್ಯಾ ಹಿ ನೃಪಾಃ ಕಲತ್ರಿಣಃ .. 8-83..
ಉದಯೇ ಮದವಾಚ್ಯಮುಜ್ಜತಾ ಶ್ರುತಮಾವಿಷ್ಣೃತಮಾತ್ಮವತ್ತ್ವಯಾ .
ಮನಸಸ್ತದಪಸ್ಥಿತೇ ಜ್ವರೇ ಪುನರಕ್ಲಿಬತಯಾ ಪ್ರಕಾಶ್ಯತಾಂ .. 8-84..
ರುದತಾ ಕುತ ಏವ ಸಾ ಪುನರ್ಭವತಾ ನಾನುಮೃತಾಪಿ ಲಭ್ಯತೇ .
ಪರಲೋಕಜುಷಾಂ ಸ್ವಕರ್ಮಭಿರ್ಗತಯೋ ಭಿನ್ನಪಥಾ ಹಿ ದೇಹಿನಾಂ .. 8-85..
ಅಪಶೋಕಮನಾಃ ಕುಟುಂಬಿನೀಮನುಗೃಹ್ಣೀಷ್ಟ ನಿವಾಪದತ್ತಿಭಿಃ .
ಸ್ವಜನಾಶ್ರು ಕಿಲಾತಿಸಂತತಂ ದಹತಿ ಪ್ರೇತಮಿತಿ ಪ್ರಚಕ್ಷತೇ .. 8-86..
ಮರಣಂ ಪ್ರಕೃತಿಃ ಶರೀರಿಣಾಂ ವಿಕೃತಿರ್ಜೀವಿತಮುಚ್ಯತೇ ಬುದ್ಧಿಃ .
ಕ್ಷಣಮಪ್ಯವತಿಷ್ಯತೇ ಶ್ವಸನ್ಯದಿ ಜಂತುರ್ನನು ಲಾಭವಾನಸೌ .. 8-87..
ಅವಗಚ್ಛತಿ ಮೂಢಚೇತನಃ ಪ್ರಿಯನಾಶಂ ಹೃದಿ ಶಲ್ಯಮರ್ಪಿತಂ .
ಸ್ಥಿರಧೀಸ್ತು ತದೇವ ಮನ್ಯತೇ ಕುಶಲದ್ವಾರತಯಾ ಸಮುದ್ಧೃತಂ .. 8-88..
ಸ್ವಶರೀರಶರೀರಿಣಾವಪಿ ಶ್ರುತಸಂಯೋಗವಿಪರ್ಯಯೌ ಯದಾ .
ವಿರಹಃ ಕಿಮಿವಾನುತಾಪಯೇದ್ವದ ಬಾಹ್ಯೈರ್ವಿಷಯೈರ್ವಿಪಶ್ಚಿತಂ .. 8-89..
ನ ಪೃಥಗ್ಜನವಚ್ಛುಚೋ ವಶಂ ವಶಿನಾಮುತ್ತಮ ಗಂತುಮರ್ಹಸಿ .
ದ್ರಮಸಾನುಮತಾಂ ಕಿಮಂತರಂ ಯದಿ ವಾಯೌ ದ್ವಿತಯೇಽಪಿ ತೇ ಚಲಾಃ .. 8-90..
ಸ ತಥೇತಿ ವಿನೇತುರುದಾರಮತೇಃ ಪ್ರತಿಗ್ರಾಹ್ಯ ವಚೋ ವಿಸಸರ್ಜ ಮುನಿಂ .
ತದಲಬ್ಧಪದಂ ಹೃದಿ ಶೋಕಘನೇ ಪ್ರತಿಯಾತಮಿವಾಂತಿಕಮಸ್ಯ ಗುರೋಃ .. 8-91..
ತೇನಾಷ್ಟೌ ಪರಿಗಮಿತಾಃ ಸಮಾಃ ಕಥಂಚಿದ್ಬಾಲತ್ವಾದವಿತಥಸೂನ್ಯತೇನ ಸೂನೋಃ .

ಸಾದೃಶ್ಯಪ್ರತಿಕೃತಿರರ್ಥನೈಃ ಪ್ರಿಯಾಯಾಃ ಸ್ವಪ್ನೇಷು ಕ್ಷಣಿಕಸಮಾಗಮೋತ್ಸವೈಶ್ಚ .. 8-92..

ತಸ್ಯ ಪ್ರಸಹ್ಯ ಹೃದಯಂ ಕಿಲ ಶೋಕಶಂಕುಃ
ಪ್ಲಕ್ಷಪ್ರರೋಹ ಇವ ಸೌಧತಲಂ ಬಿಭೇದ .
ಪ್ರಾಣಾಂತಹೇತುಮಪಿ ತಂ ಭಿಷಜಾಮಸಾಧ್ಯಂ
ಲಾಭಂ ಪ್ರಿಯಾನುಗಮನೇ ತ್ವರಯಾ ಸ ಮೇನೇ .. 8-93..

ಸಮ್ಯಗ್ವಿನೀತಮಥ ವರ್ಮಹರಂ ಕುಮಾರ-
ಮಾದಿಶ್ಯ ರಕ್ಷಣವಿಧೌ ವಿಧಿವತ್ಪ್ರಜಾನಾಂ .
ರೋಗೋಪಸೃಷ್ಟತನುದುರ್ವಸತಿಂ ಮುಮುಕ್ಷುಃ
ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶನಮತಿನೃಪತಿರ್ಬಭೂವ .. 8-94..
ತೀರ್ಥೇ ತೋಯವ್ಯತಿಕರಭವೇ ಜಹ್ನುಕನ್ಯಾಸರಯ್ಷ್ವೀ-
ದೇಹತ್ಯಾಗಾದಮರಗಣನಾಲೇಖ್ಯಮಾಸಾಧ್ಯ ಸದ್ಯಃ .
ಪೂರ್ವಾಕಾರಾಧಿಕತರರುಚಾ ಸಂಗತಃ ಕಾಂತಯಾಸೌ
ಲೀಲಾಗಾರೇಷ್ಟರಮತ ಪುನರ್ನಂದನಾಭ್ಯಂತರೇಷು .. 8-95..
ಇತಿ ಶ್ರೀರಘುವಂಶೇ ಮಹಾಕಾವ್ಯೇ ಕವಿಶ್ರೀಕಾಲಿದಾಸ-
ಕೃತಾವಜವಿಲಾಪೋ ನಾಮಾಷ್ಟಮಃ ಸರ್ಗಃ ..

Encoded and Proofread by Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

—
Raghuvansha by Kalidas Chapter 8

pdf was typeset on March 24, 2024

—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

